

Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1, ☎ - 221082326 , fax – 221082326, <http://csnmt.fme.vutbr.cz>

Zpravodaj ČSNMT

Číslo 18 – červen 2005

Interní materiál určený pro individuální a kolektivní členy ČSNMT

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

toto číslo našeho Zpravodaje je věnováno především [Generálnímu shromáždění](#), na kterém byla již tradičně uděleny tentokrát dvě [Ceny ČSNMT 2005](#). Ještě před GS proběhlo výroční shromáždění [ASM International Czech Chapter](#) a ustavující schůzka [Czech SAMPE Chapter](#). Ohlédneme se rovněž za dvěma konferencemi spolupořádanými v letošním roce ČSNMT – [METALem 2005](#) a 10. konferencí [Přínos metalografie pro řešení výrobních problémů](#). Samozřejmě jako obvykle nechybějí ani [drobné zprávy](#) a gratulace našim jubilantům.

Uvítáme všechny Vaše připomínky a náměty týkající se obsahu i zpracování těchto Zpravodajů i celkové činnosti společnosti.

Generální shromáždění ČSNMT 2005

proběhlo dne 25. května 2005 v Hradci nad Moravicí, v rámci mezinárodní konference METAL 2005.

Průběh zasedání měl obvyklý program; jednalo se o druhé GS po volbách orgánů ČSNMT v r. 2003. Bohužel shromáždění se zúčastnilo jen 30 individuálních členů a několik zástupců členů kolektivních. Řídící výbor bude muset zvážit, kdy a kde příští generální shromáždění pořádat. Nejobsáhlejším bodem jednání GS byla zpráva prezidenta Doc. Ing. K. Šperlinka, CSc. o činnosti ČSNMT za uplynuté období. Po zprávě o hospodaření a zprávě revizní komise předal prezident společnosti Ceny ČSNMT pro r. 2005 Prof. RNDr. P. Lukáčovi, DrSc. a Prof. Ing. L. Ptáčkovi, CSc., kteří vzápětí přednesli krátké přednášky. Generální shromáždění schválilo úpravu stanov společnosti, která umožňuje GS jmenovat čestného člena řídicího výboru ČSNMT. Vzápětí byl čestným členem řídicího výboru ČSNMT schválen Ing. Tasilo Prnka, DrSc., který se před GS ze zdravotních důvodů vzdal práce jak v řídicím výboru, tak ve vedení Sekce nanomateriály a nanotechnologie. Po diskusi bylo přijato usnesení GS.

Zpráva o činnosti ČSNMT za období červen 2004 - duben 2005

Úvodem bylo konstatováno, že členská základna společnosti byla za uplynulé období informována formou vydávání elektronického "Zpravodaje ČSNMT", na domovských stránkách a v časopisu Inovační podnikání a transfer technologií, který je rozesílán kolektivním členům a členům orgánů. Prezident poděkoval dr. J. Kaslovi (Zpravodaj) a doc. P. Šanderovi (domovská stránka).

Řídící výbor se v uplynulém období sešel šestkrát, průměrná účast členů byla vyšší než 75 %.

Dále bylo zhodnoceno plnění usnesení GS z r. 2004. Většina úkolů je průběžně plněna, problémem zůstávají současné aktivity "Centra" a práce odborných skupin. Mimořádně aktivní je činnost odborné skupiny "Nanomateriály a nanotechnologie" vedené dr. T. Prnkou.

Dobrá ekonomická situace je dána velmi dobrým - úspěšným plněním projektů VaV i platební morálkou členské základny. V lednu 2005 proběhly průběžné oponentury projektů:

LA202, OK 446, LA 249 a ME 280. Úspěšné řešení všech projektů vytvořilo mimořádné podmínky pro práci společnosti, podporu účasti na mezinárodních konferencích i podporu pořádání konferencí v ČR. V této souvislosti byl podtržen význam mezinárodní spolupráce ČSNMT se světovými a evropskými resp. národními společnostmi:

* FEMS (federation of European Material Societies)

Zajišťovala se pravidelná účast člena ŘV ČSNMT prof. Lukáče, zvoleného člena Executive Committee FEMS, na zasedáních výboru (do konce roku 2001). Zajišťuje se účast prezidenta ČSNMT nebo jeho zástupce na GS FEMS (1x ročně).

* IOM (The Institute of Materials, UK)

Zajišťuje se činnost Centra pro výzkum a vývoj materiálů (organizační součást ČSNMT) v aktivitě IOM - Industrial Affiliate Scheme (IAS) a další společné aktivity ČSNMT a IOM.

* DGM (Deutsche Gesellschaft für Materialkunde, SRN)

Zajišťuje se reciproční spolupráce při pořádání mezinárodní konference Materials Week a veletrhu Materialica, každoročně pořádaných koncem září v Mnichově a mezinárodní konference metalurgie a materiálů Metal, každoročně pořádané v květnu v Hradci nad Moravicí.

* ASM International, USA

Zajišťuje se plnění dvoustranné dohody mezi ASM International a ČSNMT podepsané dne 10. 5. 1999 v Ostravě. Jde o společně pořádané odborné akce (např. mezinárodní konference METAL, pořádaná každoročně v Ostravě), účast ČSNMT v práci výročních konferencí ASM International, vzájemnou výměnu odborných informací a činnost Czech ASM Chapter.

* TMS (The Mineral, Metals and Materials Society), USA

Zajišťuje se plnění dvoustranné dohody mezi TMS a ČSNMT podepsané 15. 12. 1998 v Pittsburgu. Jde o společně pořádané akce a účast ČSNMT na výročních a specializovaných konferencích TMS a o vzájemnou výměnu odborných informací.

Po jednání s vedoucími představiteli společnosti "SAMPE" (USA) v listopadu 2004 se jeví reálné ustavení sekce této společnosti při ČSNMT.

Společnost významně přispívá i na cestovní náklady spojené s přípravou projektů 6. RP EU. Zajišťována byla i účast zástupce ČSNMT prof. P. Lukáče v Executive Committee FEMS.

Za významnou aktivitu je třeba považovat činnosti doc. K. Šperlinka (delegát za ČR) a ing. J. Krejčíka (expert za ČR) v programovém výboru "NANOMATPRO" priority č. 3, 6. RP EU. Poznatky z jednání programových výborů se operativně přednášejí na jednání "Nanosekce", využívají se v rámci řešení OK 446 i při přípravě projektů pro 6. RP.

Práce odborné skupiny pro nanomateriály a nanotechnologie byla prezidentem vysoce hodnocena s poděkováním dr. Prnkovi za její vedení a spolupráci s prof. Švejcarem a doc. Šanderou při pořádání konference NANO 04, která proběhla v loňském roce na FSI VUT v Brně i při přípravě konference NANO 05, která se uskutečnila rovněž v Brně ve dnech 8-10. 11. 2005. V rámci sekce byla ustavena pracovní skupina, která se zabývá

problematikou vzdělávání a terminologie - vytvoření anglicko - českého výkladového slovníku. Výsledkem práce je i účast v projektu 6. RP "NENAMAT", který řeší prof. Švejcar za ČR.

Poprvé po několika letech se nepodařilo zajistit, pro malý zájem členské základny, stánek na mezinárodním veletrhu Materialica 2004. ČSNMT zde zastupoval prof. L.Ptáček a akci hodnotil jako nejhorší za několik posledních let.

V loňském roce byla mimořádně úspěšná účast na konferenci JUNIOREUROMAT 2004 a bylo vysloveno poděkování garantům zájezdu i organizátorům české přípravy. Právě organizování JUNIORMATU v r.2003 vytvořilo základ pro úspěšnou účast mladých vědeckých pracovníků na celoevropské úrovni.

Stručně byly zhodnoceny další konference, na kterých se ČSNMT podílela a které by v budoucnu měly mít i aspekt zapojení se do mezinárodní spolupráce.

Pokud se týká ASM Czech Republic Chapter, bylo konstatováno, že společnost bude nadále tuto aktivitu podporovat. Zasedání ASM Chapter proběhlo před GS.

Od 1.1.2005 má společnost svoji vlastní kancelář na Novotného lávce, což umožnilo přijetí ČSNMT za člena ČSVTS v r.2004.

Prezident stručně nastínil současné problémy v činnosti "CENTRA ČSNMT", které bude nutno řešit na společném zasedání výboru ČSNMT i CENTRA. Kladně byla hodnocena vysoká aktivita Klubu ČSNMT při VUT v Brně (garant prof. Ptáček). Tato aktivita by měla být vzorem pro další regiony.

V závěru bylo poděkováno všem aktivním členům společnosti, kteří se podíleli na velice úspěšném období. V této souvislosti byly zdůrazněny mimořádné zásluhy Dr.T.Prnky, který se ze zdravotních důvodů vzdal členství v řídicím výboru společnosti i vedení „Nanosekce“. T.Prnka byl zakladatelem ČSNMT, prvním prezidentem a hnacím motorem naší společnosti. I nadále bude platným členem a řešitelem projektu ME280.

Následovala zpráva hospodáře ing. L. Krause, která pozitivně hodnotila ekonomické aktivity a z nich vyplývající velmi dobrou hospodářskou situaci ČSNMT.

Zpráva o hospodaření ČSNMT za rok 2004

Příjmy:				2 602 703,-
Zdanitelné příjmy				0,-
Ostatní příjmy				2 602 703,-
z toho dotace na řešení projektů				2 451 000,-
členské příspěvky				146 880,-
zbytek (úroky z účtů, vratky ze sl. cest, dotace ASM)				
Výdaje:				2 606 795,-
Odečitatelné výdaje				0,-
Ostatní výdaje				2 606 795,-
Pokladna:				
	USD	GBP	EURO	
Devizová – počáteční stav	72,-	8,-	349,-	přepočteno 13 854,-Kč
Devizová – konečný stav	29,-	8,-	80,-	přepočteno 3 100,-Kč
Korunová - počáteční stav				260,-Kč
Korunová - konečný stav				32 399,-Kč
Celkem pokladna k 31.12. 2004				35 499,-Kč
Účty:				
ČSOB - běžný účet – počáteční stav				391 520,-Kč
ČSOB - běžný účet – konečný stav				96 185,-Kč

d) Zabezpečit uspořádání (případně zajištění účasti) následujících akcí:

- konference Přínos metalografie pro řešení výrobních problémů 2005 (Lázně Libverda),
- konference EUROMAT 2005 v Praze,
- konference Aluminium 2005 (Děčín),
- NANO 2005 a 2006 (Brno),
- FORMING 2005 (Lednice),
- konference pro mladé odborníky Juniormat 2005 (Brno),
- konference pro mladé odborníky Junioreuromat 2006 (Laussane)
- konference METAL 2006 (Hradec nad Moravicí)
- 21. dny tepelného zpracování.

3.3 Vyjasnit náplň činnosti „Centra“ pro příští období a provést inventuru akcí realizovaných jednotlivými členy centra**3.4 Zaměřit pozornost na oblast celoživotního vzdělávání****3.5 Zaslat toto usnesení všem členům****4. Bere na vědomí**

udělení cen ČSNMT za rok 2005 Prof. RNDr. Pavlu Lukáčovi, DrSc. a Prof. Ing. Luděkovi Ptáčkovi, CSc.

Příloha 1

Návrh změny stanov ČSNMT

Hlava IV**Cena ČSNMT a čestný člen řídicího výboru.****Článek 21.**

Cena ČSNMT

(Celý článek v původním znění.)

Článek 22.

Čestné členství v řídicím výboru.

1. Čestné členství v řídicím výboru je možné udělit dlouholetým členům řídicího výboru, kteří se mimořádným způsobem zasloužili o rozvoj ČSNMT a nemohou z různých důvodů být řádnými členy řídicího výboru.
2. Čestného člena řídicího výboru navrhuje řídicí výbor a schvaluje ho generální shromáždění.
3. Čestný člen řídicího výboru má právo zúčastňovat se jednání řídicího výboru a hlasovat na něm.
4. Čestní členové řídicího výboru ČSNMT se nezapočítávají do celkového počtu 15 členů řídicího výboru řádně zvolených podle Hlavy III, čl. 12.

Původní články 22 – 25 se mění na články 23 – 26 v původním znění.

Ceny ČSNMT 2005

V rámci jednání GS bylo vyhlášeno udělení Ceny ČSNMT za rok 2005. V letošním roce komise pro ceny ČSNMT navrhla dva kandidáty, které řídicí výbor potvrdil. Prezident společnosti mohl tak broušený pohár předat jak Prof. RNDr. Pavlu Lukáčovi, DrSc., tak i Prof. Ing. Luděku Ptáčkovi, CSc.. Zatímco Prof. Pavel Lukáč se ve svém vystoupení ohlédl za svou odbornou kariérou, Prof. Luděk Ptáček si připravil přednášku o rozboru etruských šprků.

Prof. RNDr. Pavel Lukáč, DrSc. se narodil 22. 7. 1935 v Novém Klenovci. Od roku 1958 až dosud je zaměstnán na MFF UK, postupně jako asistent, odborný asistent, docent a profesor. V letech 1973 až 1992 byl vedoucím Katedry fyziky kovů, kterou založil a určil její vědecké zaměření. V období 1985 až 1990 byl děkanem MFF UK.

Od roku 1958 se podílí na výuce pro posluchače MFF UK a PřF UK. Od roku 1960 přenáší jak pro základní studium fyziky, tak pro zaměření fyzika pevných látek. Zavedl celou řadu nových předmětů (a přednášel) jako např. Mechanické vlastnosti pevných látek, Poruchy krystalů, Fyzika kovů, Dislokace v pevných látkách, Moderní problémy fyziky materiálů a Nové materiály a technologie. Přednášky stále inovuje. Přes 30 let vedl Seminář fyziky kovů, v rámci kterého přednášela celá řada významných našich a zahraničních vědeckých pracovníků. Byl vedoucím (školitelem) 29 aspirantů a doktorantů, vedl 30 diplomových prací. Je spoluautorem 5 vysokoškolských učebnic a autorem či spoluautorem 4 skript. Redigoval 13 sborníků věnovaných experimentálním metodám ve fyzice pevných látek. V letech 1999 až 2002 působil jako profesor na Technische Universität Clausthal. Vědecká činnost je zaměřena na komplexní studium mechanických a fyzikálních vlastností kovových materiálů. V minulosti to bylo především studium deformačního a substitučního zpevnění hexagonálních kovů v širokém teplotním intervalu 1,5 až 400 K a identifikace tepelně aktivovaných procesů. Vytvořil model deformačního zpevnění hexagonálních kovů a slitin s nízkým bodem tání. V současnosti je to především 1) studium mikrostruktury a fyzikálních vlastností hořčíku, hořčíkových slitin a kompozitů; 2) studium plastických nestabilit - dvojčatění a Portevinův Le Chatelierův jev a 3) studium deformačního chování a útlumu kovových materiálů se submikrostrukturou a nanostrukturou.

Publikoval jako autor a spoluautor více než 380 vědeckých článků, převážně v mezinárodních časopisech. Měl kolem 100 příspěvků na mezinárodních konferencích, z toho 21 zvaných přednášek. Řešitel či spoluřešitel 14 grantů v České republice a spoluřešitel 1 německo-českého, 5 rakousko-českých, 2 francouzsko-českých a 1 americko-českého grantu. Mezinárodní spolupráce: Technische Universität Clausthal.(Prof. Dr. B.L. Mordike, Prof. Dr. W. Riehemann), GKSS Forschungszentrum GmbH, Geesthacht (Prof. Dr. K.U. Kainer) a Department of Materials Science and Mechanical Engineering, University of Southern California (Prof. Dr. T.G. Langdon). Další aktivity: Byl předsedou 10 mezinárodních konferencí a členem vědeckých výborů 18 mezinárodních konferencí. Členem redakčních rad časopisů: Key Engineering Materials, Kovové materiály, Acta Universitatis Carolinae, Materiálové inženýrstvo; předtím Europhysics Letters a Československý časopis pro fyziku. Je členem Jednoty českých matematiků a fyziků, členem Vědecké společnosti pro nauku o kovech - místopředseda hlavního výboru a Evropské akademie věd.

Cenou ČSNMT byl v roce svého životního jubilea poctěn za dlouhodobou úspěšnou odbornou a pedagogickou činnost, práci v řídicím výboru České společnosti pro nové materiály a technologie a dlouholeté členství ve Výkonném výboru FEMS, kde zastupuje české zájmy.

Prof. Ing. Luděk Ptáček, CSc. se narodil 18. 8. 1935 ve Svatce, okr. Žďár nad Sázavou. Působí v Ústavu materiálových věd a inženýrství, Odbor kovových materiálů, Fakulty strojního inženýrství, VUT v Brně.

V roce 1941 nastoupil povinnou školní docházku na obecné škole ve Svatce, v roce 1945 pokračoval na měšťanské škole, kterou ukončil v r. 1950. V tomtéž roce vstoupil na gymnázium v Poličce. Středoškolské studium zakončil v roce 1953 vykonáním maturitní zkoušky. V letech 1953 a 1954 pracoval na Poldině Huti SONP Kladno v záпустkové kovárně jako dělník. Odtud nastoupil v roce 1954 vysokoškolské studium na strojní fakultě Českého vysokého učení technického v Praze. Po čtyřletém studiu v Praze přešel na slévárenskou specializaci energetické fakulty VUT v Brně, kde v roce 1959 zakončil studium složením státní závěrečné zkoušky a obhájením diplomní práce. Od roku 1958 byl zaměstnán jako asistent asistent u profesora F. Píška na katedře nauky o materiálu FS, nejprve (během studia) na poloviční pracovní úvazek. Od roku 1959 (v rámci umístěnkového řízení) pak na plný úvazek až do roku 1963, kdy je přerážen na funkci odborného asistenta. V roce 1984 byl jmenován docentem pro obor Fyzikální metalurgie a mezní stavy materiálu. Habilitační práci obhájil na téma „Studium slitiny AlZn4Mg1 jako matričního kovu pro vláknová kompozita“. Půlroční vojenskou službu absolvoval v letech 1960 a 1961 v Plzni. V letech 1961 až 1964 absolvoval šestisemestrální postgraduální kurz "Fysika pevných látek" na Matematicko-fyzikální fakultě University Karlovy v Praze. V roce 1976 zakončil vědeckou aspiranturu obhájením kandidátské disertační práce. V roce 1991 byl ustanoven do funkce vedoucího katedry nauky o materiálu, po zřízení ústavu materiálového inženýrství se stal vedoucím odboru nauky o materiálu. V této funkci pracuje dodnes. V roce 1993 byl jmenován mimořádným profesorem Vysoké školy inženýrské v Opole v Polsku. Během působení na škole byl pověřen vybudováním laboratoří nedestruktivní kontroly materiálu a laboratoří rentgenové strukturní analýzy. Podílel se na projektu, zřízení a činnosti Ústředního defektoskopického střediska ministerstva školství, které delší dobu vedl. Po celou dobu pedagogické praxe spolupracoval se strojírenskými podniky, výzkumnými ústavami i ústavami AVČR.

V současné době je vedoucím řešitelských týmů grantových úkolů na téma "Výroba, struktura a vlastnosti superlehkých slitin". Řešil řadu expertizních a vývojových problémů pro průmyslové závody doma i v zahraničí. Byl vedoucím a spoluřešitelem dvanácti státních, fakultních a rezortních výzkumných úkolů vypracoval koncepci čtyřsemestrálních kursů celoživotního vzdělávání "Nedestruktivní zkoušení materiálu a výrobků" a vedl šest běhů těchto kursů. Je autorem koncepce, zřízení a vedení Ústředního defektoskopického střediska ministerstva školství a koncepce, zřízení a vedení studijního oboru "Materiálové inženýrství" na katedře nauky o materiálu FS VUT. Působí jako školitel doktorandského studia a má za sebou bohatou publikační činnost - celkem 132 publikací, zejména je nutno vyzdvihnout spoluautorství na dvou celostátních knihách o Zkoušení materiálu a nové knihy Nauka o materiálu 1 a 2. je člen vědeckých společností ČSNMT, ČNDT a České slévárenské společnosti.

Cenu v roce svého významného životního jubilea obdržel za úspěšnou pedagogickou a odbornou činnost, dlouholeté členství v řídicím výboru České společnosti pro nové materiály a technologie. V r. 1997 založil Klub ČSNMT při VUT v Brně a až dosud je jeho předsedou.

Výroční shromáždění ASM International Czech Chapter

Dne 25.05.2005 se uskutečnilo zasedání ASM Czech Chapter v Hradci nad Moravicí u příležitosti GS ČSNMT, konaného tamtéž. Přítomno bylo 15 členů (viz společné foto). Bylo provedeno zhodnocení činnosti za uplynulý rok. V diskuzi zejména zazněly připomínky členů k doručování výzev k zaplacení vložného z ústředí v USA. Je třeba připustit, že částečně si za tuto situaci můžeme sami pozdním rozhodnutím a výběrem příspěvků za jednotlivé členy. Hlavní problém však spočívá v komunikaci s ústředím; ačkoli zasíláme do USA seznamy členů, zřejmě se dostávají na jiná místa a je obtížné dostat hromadnou fakturu k proplacení. V současnosti je 26 členů ČSNMT také členy ASM Chapter. Ve volbách byl staronovým předsedou zvolen prof. Ing. Jiří Kliber, CSc. Výbor bude nadále pracovat v původním složení.

Ustanovující schůzka SAMPE Czech Chapter

Dne 25.5.2005 se uskutečnila v Hradci nad Moravicí ustavující schůzka pobočky společnosti SAMPE v České republice. Přítomno bylo 15 členů, dva byli omluveni. V úvodu seznámil Ing. J. Krejčík, CSc. přítomné s náplní činnosti SAMPE a smyslem ustavení samostatné CZECH CHAPTER v rámci SAMPE:

- Členství ve světové organizaci sdružující asi 10.000 členů,
- Informace o nových materiálech a technologiích zpracování (progressivní materiály, nanomateriály, kompozity, letecké materiály apod.),
- Pořádání pravidelných každoročních konferencí v Evropě (Paříž), USA (LongBeach) a Japonsku (Tokyo) a dalších akcí. Slevy asi 20% na vložném,
- Zdarma odběr časopisů SAMPE Journal (6 x do roka), příp. Journal of Advanced Materials (příplatek 40 EUR).

Byli zvoleni členové požadované řídicí struktury pobočky:

prezident: Ing. Jiří Krejčík, CSc. - SVÚM a.s., Praha

vícepředseda: doc. Ing. Petr Louda - TU Liberec

hospodář: RNDr. Josef Kasl, CSc. - ŠKODA VÝZKUM s.r.o., Plzeň

Ing. J. Krejčík, CSc. zajistil odeslání individuálních členských přihlášek a potřebných dokumentů na SAMPE EUROPE k dalšímu řízení a finálnímu přijetí našich členů. Roční členský příspěvek činí 80 €; podle rozhodnutí řídicího výboru ČSNMT bude polovina z této částky dotována z prostředků ČSNMT.

Další zájemci o členství v pobočce se mohou přihlásit u Ing. Jiřího Krejčíka, CSc. (SVÚM a.s., Areál VÚ, 190 11 Praha 9, e-mail: krejcik@svum.cz).

Mezinárodní konference METAL 2005

Ve dnech 24. – 26.5. 2005 proběhla v Hradci nad Moravicí 14. mezinárodní konference metalurgie a materiálů. S podrobným hodnocením a fotografiemi se budete mít možnost brzy seznámit na webových stránkách <http://metal2005.tanger.cz/>.

10. konference

Přínos metalografie pro řešení výrobních problémů

Ústav materiálového inženýrství fakulty strojní ČVUT v Praze, ŠKODA VÝZKUM s.r.o. společně s ČSNMT a Inženýrskou akademií České republiky uspořádaly desátou jubilejní konferenci „Přínos metalografie pro řešení výrobních problémů“, která se koná s tříletou periodou. Letošní konference se uskutečnila, podobně jako ta minulá, v severních Čechách od 13. do 17. června v překrásném lázeňském městečku Lázně Libverda vklíněném

mezi hřebeny Jizerských hor. Na konferenci se sešlo 122 pracovníků z řady významných institucí zabývajících se metalografií či spíše dnes již materiálografií v České i Slovenské republice. Bylo prezentováno 100 příspěvků (ze 102 přihlášených). Konferenci zahájil jeden z jejích zakladatelů Doc. Ing. František Jandoš, CSc., který se ve svém příspěvku ohlédl za celou historii konference a věnoval se změnám v metalografii i ve společnosti, ke kterým došlo od 1. konference uspořádané v roce 1983. Další příspěvek na téma „Priority výzkumu a vývoje v ČR, jejich realizace

a financování s důrazem na materiálové inženýrství“ přednesl Prof. Ing. Petr Zuna, CSc. – děkan FS ČVUT Praha. Pak následoval blok přednášek věnovaný výrobě, tváření a tepelnému zpracování ocelí. Jako host vystoupil Prof. George Vander Voort z Buehler, Ltd. USA s přednáškou Metallographic Examination of Sintered Carbides. První den byl zakončen prezentacemi firem, zabývajících se prodejem i výrobou přístrojů a potřeb pro světelnou i elektronovou metalografii. Těchto firem se na konferenci sešlo deset, a během konference ve svých stáncích seznamovali její účastníky se svou nabídkou. Druhý den byl věnován problematice svařování a materiálům používaným v energetickém strojírenství. Vstupní přehledovou přednášku za nepřítomného Prof. Ing. Milana Turňu, CSc. z Katedry zvarovania, Materiálovotechnologické fakulty STU Trnava přednesla jeho doktorantka Ing. Erika Hodúlová. Dále zaujala přednáška Ing. Václava Foldyny, Dr.Sc. věnovaná vývoji žárovečných ocelí. Třetí den byl zahájen sekci Moderní metalografické metody. Úvodní vyzvanou velmi zajímavou přednášku měl Prof. Ing. Jiří Švejcar, CSc. z VUT Brno. Byla věnována možnostem metalografie při studiu nanomateriálů a nanotechnologií – hitu dnešní doby. Další část byla zaměřena na rozборы havárií. Odborný program třetího dne zakončila sekce věnovaná historii metalografie. V jejím úvodu Ing. Jindřich Douša, CSc. z ÚJP Praha seznámil přítomné se zajímavými fakty vybranými z unikátního článku ze začátku minulého století, který se zabýval stavem metalografie a vztahy mezi metalografy v tehdejší epoše. Čtvrtý den byl věnován mikrostruktuře povlaků a barevných kovů. Základní přednášku shrnující stav ve vývoji a studiu tenkých vrstev měl Doc. Ing. Petr Louda, CSc. děkan Fakulty strojní TU Liberec.

Odborný program konference lze směle hodnotit jako vynikající. Takto ho ostatně klasifikovala převážná část účastníků v dotazníku hodnotícím průběh konference. Svědčil o tom i téměř neustále zaplněný přednáškový sál, přestože po celou dobu trvání konference bylo nádherné letní počasí lákající spíše k vycházkám do okolní přírody. Velmi kladně lze ocenit i vysokou účast mladých výzkumníků. K tomu jistě přispělo i nízké vložné na konferenci; vždyť 2600 Kč (2400 Kč pro členy ČSNMT) resp. 1900 Kč pro doktorandy jsou částky pro akci takového rozsahu dnes jen málo vídané. Snahou organizátorů bylo totiž udržet

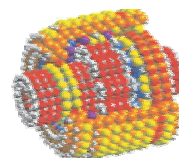
náklady a tím i cenu pro účastníky na co nejnižší úrovni. K tomu vedle přispěl i vstřícný přístup hostitele Lázní Libverda a.s.

Účastníci konference mohli vedle přednášek navštívit i koncert historické hudby plzeňského Dua ad libitum na lázeňské kolonádě, pobavit se a zatancovat na společném večeru či podniknout výlet po pojizerských letoviscích – při návštěvě Šámalovy chaty snad nikdo neodolal a dal si místní specialitu domácí chleba se škvarkama s (dovezeným) plzeňským pivem. Všechny tyto akce stejně jako večerní posezení posloužily k navázání nových kontaktů mezi členy „metalografické komunity“ a jejich dalšímu utužení.

Závěrem tak lze konstatovat, že odborný i společenský průběh 10. konference „Přínos metalografii pro řešení výrobních problémů“ byl úspěšný a řada účastníků se již těší na konferenci příští.

Drobné zprávy

- ❖ Nejčerstvější informace naleznete na naší www stránce na adrese: <http://csnmt.fme.vutbr.cz> .
- ❖ Dne 27.1. 2005 proběhlo 67. jednání řídicího výboru ČSNMT na Masarykově koleji ČVUT v Praze. Hlavními body jednání byl průběh oponentur projektů řešených ČSNMT, které proběhly týž den, a příprava konference EUROMAT 2005 v Praze a mezinárodní spolupráce.
- ❖ Další jednání řídicího výboru ČSNMT se uskutečnilo na FSI VUT v Brně 5.4. 2005. Pozornost byla soustředěna na přípravu letošního GS a akce MATERIALICA 05. Účast našeho zástupce Prof. RNDr. P. Lukáče, CSc. ve výboru výboru FEMS končí v r. 2005. Řídicí výbor odsouhlasil nominaci Prof. Ing. J. Klibera, CSc. na kandidáta za člena výboru FEMS na příští volební období. Volby by měly být na GS FEMS v Praze v září 2005. Dlouholetý člen řídicího výboru Ing. Tasilo Prnka, DrSc. se vzdal ze zdravotních důvodů členství v řídicím výboru ČSNMT a i vedení Sekce nanomateriály a nanotechnologie. Ve vedení sekce ho nahradil Doc. Ing. P. Louda, CSc.
- ❖ Máte zájem zúčastnit se letošního mezinárodního veletrhu MATERIALICA 05 v Mnichově? Kontaktujte Ing. J. Krejčíka, CSc., SVÚM Praha (krejcik@svum.cz), který letošní účast za ČSNMT zajišťuje.
- ❖ Ve dnech 5. – 8.9. 2005 proběhne v Praze konference spolupořádaná ČSNMT EUROMAT 2005. Další informace naleznete na <http://www.euromat2005.fems.org/>.
- ❖ Ve dnech 20. – 21.9. 2009 se uskuteční v Brně na VUT konference JUNIORMAT 05 (<http://csnmt.fme.vutbr.cz/to.cs/juniormat/cs/>).
- ❖ ČSNMT, sekce Nanovědy a nanotechnologie, Fakulta strojního inženýrství, VUT v Brně, COMTES FHT, s.r.o., Plzeň a Technologické centrum AV ČR Praha pořádají mezinárodní konferenci **NANO '05** (Nanovědy, nanotechnologie a nanomateriály), která proběhne 8. - 10. 11. 2005 v Brně, VUT, Fakulta strojního inženýrství. Další informace naleznete na <http://csnmt.fme.vutbr.cz/to.cs/nano05/>.
- ❖ Příští číslo Zpravodaje vyjde v září 2005 a bude zaměřeno hlavně na plán činnosti ČSNMT po GS.
- ❖ Změnili jste odborné zaměření, zaměstnavatele, telefon, fax, e-mail ... informujte nás, prosím (kontakt – Josef Kasl, tel. 378134670, fax 378132965, e-mail – josef.kasl@skoda.cz).

Životní jubilea našich členů

V průběhu ledna až června roku 2005 oslavili či oslaví významná životní jubilea tito naši členové:

60

Ing. Miroslav Fajkus
Doc. Ing. Jiří Janovec, CSc.

65

Prof. RNDr. Jaroslav Fiala, CSc.
Doc. Ing. Jan Hakl, CSc.
Doc. Ing. Jiří Zeman, DrSc.

70

Prof. Ing. Jaroslav Tměj, CSc.

75

Ing. Václav Foldyna, DrSc.
Ing. Jan Hučka

80

Prof. Ing. Karel Mazanec, DrSc.

Upřímně gratulujeme a přejeme vše nejlepší.

S využitím materiálů členů řídicího výboru ČSNMT Zpravodaj sestavil Josef Kasl